

BRUGGE

MUSEA
BRUGGE

Persdossier

VERHALEN UIT DE

ZWERR
ODGO

BRUGGE IN HET JAAR 1000 | EXPO
GRUUTHUSEMUSEUM | VANAF 09.12.2021

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 RAAKVLAKE
Onroerend Erfgoed Brugge en Ommeland

2

Musea Brugge en Raakvlak stellen voor: Verhalen uit de ondergrond - Brugge in het jaar 1000

Brugge - het Venetië van het noorden, het New York aan de Noordzee - is vooral gekend als een bruisende handelsmetropool in de late middeleeuwen. Het uitzonderlijke succes van deze stad komt echter niet uit de lucht gevallen. Archeologen en historici beschouwen het jaar 1000 als een scharniermoment in de geschiedenis van de stad. Alle elementen voor de latere bloeiperiode zijn dan aanwezig: de graaf, de kerk, ambachten, handel en een unieke plaats in het landschap.

De tentoonstelling in het Gruuthusemuseum neemt je mee naar die cruciale, maar vaak onderbelichte periode. Voor het eerst in een millennium keert daarvoor een absoluut topstuk terug van Denemarken naar Vlaanderen: de **zegelstempel** van graaf Boudewijn IV!

Reis mee van de burcht van de graaf tot bij de schapenboeren in de kustvlakte. Van de velden op de arme zandgronden tot de eerste handelscontacten met Scandinavië... De bronnen zijn schaars, maar de verhalen groots!

Het mysterie rond de zegelstempel

Boudewijn IV, bijgenaamd 'met de Baard', regeerde als graaf van Vlaanderen van 988 tot 1035, vanuit zijn machtscentrum te Brugge. Net als zijn voorvaders was hij een machtig, zelfverzekerd en ambitieus man. Zijn zegel weerspiegelt dit karakter: de graaf frontaal, majestueus zittend, met zwaard en speer of lans in de handen. Een zegelstempel werd gebruikt om documenten te authenticeren. Dit was in deze periode een koninklijk privilege. Sinds 1906 ligt de zegelstempel in de collectie van het Deense Nationaal Museum.

Hoe is dit bijzonder belangrijke voorwerp in Denemarken terechtgekomen? Gestolen en als buit naar het noorden gebracht? Het is tenslotte in het vaderland van de Vikingen beland. Of naar Denemarken gebracht door een gezant of een andere belangrijke figuur die nauwe banden had met de graaf? We zullen het nooit zeker weten, maar zulke diplomatieke contacten hebben waarschijnlijk wel plaatsgevonden. **Voor het eerst in een millennium keert dit absolute topstuk terug naar Brugge** voor de tijdelijke tentoonstelling 'Verhalen uit de ondergrond. Brugge in het jaar 1000.'

De terugkeer van de zegelstempel van Boudewijn IV naar Brugge heeft een nieuwe impuls gege-

ven aan het wetenschappelijk onderzoek rond dit voorwerp. Archeologen Pieterjan Deckers en Else Roesdahl, respectievelijk uit België en Denemarken, grepen deze kans aan om verder in het verleden van de zegelstempel te duiken en hierover een onderzoek op te starten. De resultaten van dit onderzoek worden binnenkort gepubliceerd. Bovendien wordt de zegelstempel voorafgaand aan de tentoonstelling voor het eerst 3D-gescand. Op basis van dit digitale 3D-model zal een replica worden geprint waar bezoekers in de tentoonstelling aan mogen voelen.

De tentoonstelling

Van 9 december 2021 tot 27 oktober 2023 vindt in het Gruuthusemuseum in Brugge de tentoonstelling 'Verhalen uit de ondergrond. Brugge in het jaar 1000.' plaats. De tentoonstelling is een samenwerking tussen **Raakvlak** (Intermeentelijke Onroerenderfgoeddienst Brugge & Ommeland) en **Musea Brugge** en neemt je mee naar de fascinerende periode rond het jaar 1000.

Schepen Minou Esquet: "Een topstuk als de zegelstempel van Boudewijn IV opent de blik voor de unieke positie die Brugge, Vlaanderen en zijn graven op internationaal vlak bekleedden. Deze en andere topvondsten die te zien zullen zijn, maken dat er - na de sluiting van het Archeologiemuseum - opnieuw een mooie plek voor archeologie is in Brugge."

Voorzitter van Raakvlak, Pascal Ennaert: "De vele verhalen worden op de tentoonstelling toegelicht door een team van experts uit de archeologische en geschiedkundige wereld. Vondsten als walvisbot, schaatsen, juwelen en een berenschedel brengen de verhalen tot leven. Het campagnebeeld van deze tentoonstelling is niet voor niets een walvis. Het staat symbool voor het belang van water voor de vroege stad Brugge. Met deze expo nodigen we de bezoeker ook uit om mee na te denken over vragen waar de archeologen zich nog het hoofd over breken!"

"Het is niet eenvoudig overblijfselen van rond het jaar 1000 te vinden én correct te identificeren.", zegt Elviera Velghe, directeur Publiek en Tentoonstellingen Musea Brugge. "Toch hebben opgravingen, zoals aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk, heel wat sporen uit die periode blootgelegd. De expo toont de belangrijkste archeologische sites in en rond de stad en brengt een belangrijke collectie vondsten uit de regio samen."

Afbeeldingen in HR

Afbeeldingen kunnen enkel voor promotionele doeleinden ten gunste van dit project gedownload worden op volgende link: [flickr.com/museabrugge/albums](https://www.flickr.com/photos/museabrugge/albums/)
Gelieve de correcte credits te vermelden die je bij elke foto vindt.

1. Een zegelstempel van graaf Boudewijn IV (988-1035), gevonden in Denemarken, Nationalmuseet Danmark, foto: <https://samlinger.natmus.dk>
2. Schedel van een beer, ontdekt tijdens opgravingen op de Brugse Burg, coll. nv Crowne Plaza Hotel, foto: Dominique Provost
3. Walviswervel, gevonden bij opgraving op de Brugse Burg, coll. Nv Crowne Plaza Hotel, foto: Raakvlak
4. Tuitpot in roodbeschilderd aardewerk (1050-1125), ontdekt langs de Brugse Steenweg in Koolkerke, foto: Raakvlak

Praktische info tentoonstelling

Titel	Verhalen uit de ondergrond. Brugge in het jaar 1000
Locatie	Gruuthusemuseum, Dijver 17c, 8000 Brugge
Data	van 9 december 2021 tot en met 27 oktober 2023
Openingsuren	van dinsdag tot zondag van 9.30 tot 17 uur. Gesloten op maandagen.
Tickets	€ 14 € 12 (red.) [incl. permanente collectie] - gratis t/m 12 jaar en inwoners van Brugge - via www.museabrugge.be/tickets
Info	www.museabrugge.be/ondergrond

In samenwerking met Raakvlak

Meer info

Afspraak kan geregeld worden via de persverantwoordelijke van Musea Brugge:

tom.deschacht@brugge.be of t +32 (0)498 79 21 66

Persbezoek aan de expositie is mogelijk op afspraak cfr. www.museabrugge.be/pers.

De persmap kan ook online geraadpleegd worden en teksten kunnen overgenomen worden via www.museabrugge.be/pers.

Verzoek

Wij verzamelen alle mogelijke recensies betreffende onze musea en evenementen. Daarom vragen wij het door u gepubliceerde artikel digitaal te bezorgen aan tom.deschacht@brugge.be

Met dank voor uw medewerking en belangstelling.

#VERHALENUITDEONDERGROND #BRUGGEINHETJAAR1000 #MUSEABRUGGE #RAAKVLAK

DE VRIENDEN VAN MUSEA BRUGGE DANKEN HUN BIJZONDERE BEGUNSTIGERS

